

Europos Sąjungos
Taryba

Briuselis, 2021 m. rugsėjo 29 d.
(OR. en)

12304/21

Tarpinstitucinė byla:
2018/0216(COD)

AGRI 443
AGRILEG 207
AGRIFIN 114
AGRISTR 65
AGRIORG 107
CODEC 1268
CADREFIN 422

PRANEŠIMAS

nuo: Pirmininkaujančios valstybės narės

kam: Delegacijoms

Komisijos dok. Nr.: 9645/18 + COR 1 + ADD 1

Dalykas: BŽŪP strateginių planų rengimas
– *Pasikeitimas nuomonėmis*

Delegacijoms pridedamas pirmininkaujančios valstybės narės parengtas diskusijoms skirtas dokumentas dėl valstybių narių BŽŪP strateginių planų rengimo, įskaitant orientacinius klausimus ministrų diskusijoms 2021 m. spalio 11–12 d. Žemės ūkio ir žuvininkystės tarybos posėdyje.

Pirmininkaujančios valstybės narės diskusijų dokumentas dėl valstybių narių BŽŪP strateginių planų rengimo

2018 m. birželio 1 d. Europos Komisija pateikė tris pasiūlymus dėl teisėkūros procedūra priimamų aktų, kurių tikslas yra pritaikyti BŽŪP ateities poreikiams. Vykdam BŽŪP reformą daugiausia dėmesio skirta perėjimui nuo atitiktimi reikalavimams grindžiamo požiūrio prie veiklos rezultatais grindžiamo požiūrio. Pagal šį „naują įgyvendinimo modelį“ valstybės narės turės daugiau laisvės priderinti tiesiogines išmokas, sektorines ir kaimo plėtros intervencines priemones prie savo poreikių, remdamosi strateginiu planavimu, ir kartu turėdamos pranešti apie pasiektus rezultatus. Būsimoji BŽŪP apims naują „žaliają“ struktūrą, grindžiamą sustiprintomis aplinkos ir klimato sąlygomis, kurias turės atitikti ūkininkai, ir papildomomis savanoriškomis priemonėmis.

Naujoji BŽŪP bus organizuojama pasitelkiant valstybių narių BŽŪP strateginius planus. BŽŪP strateginių planų reglamente nustatyti bendrieji parametrai, kuriais remiantis jie turi būti rengiami, vertinami ir tvirtinami. Keletu atvejų ministrai pabrėžė, kad tvirtinant BŽŪP strateginius planus turėtų būti naudojami tik teisiškai privalomi aktai. Toks principas galiausiai buvo įtvirtintas Reglamento dėl BŽŪP strateginių planų nuostatose, kaip įeinantis į per tarpinstitucines derybas pasiektą politinį susitarimą, ministrų patvirtintą 2021 m. birželio 28–29 d. Žemės ūkio ir žuvininkystės tarybos posėdyje ir užbaigus techninį darbą 2021 m. liepos 23 d. galiausiai patvirtintą Specialiojo žemės ūkio komiteto¹. Tikimasi, kad Europos Parlamentas ir Taryba reglamentą oficialiai priims iki šių metų pabaigos. Ne vėliau kaip 2022 m. sausio 1 d. valstybės narės turi pateikti savo nacionalinių strateginių planų projektus Komisijai vertinti ir tvirtinti.

¹ 106 straipsnio 2 dalis: „[...] Patvirtinimo tikslais remiamasi tik tais aktais, kurie valstybėms narėms yra teisiškai privalomi“ (formuluotė, kaip išdėstyta 2021 m. liepos mėn. pasiektame galutiniame politiniame susitarime (dok. 11004/21 ADD 1 REV 2)), su sąlyga, kad teisininkai lingvistai patvirtins galutinę teisinio teksto redakciją.

BŽŪP strateginių planų rengimas yra iššūkis valstybėms narėms ir nuo pat pradžių valstybėms narėms kelė nemažą susirūpinimą. Šį procesą sudaro keletas etapų, kai kurie iš jų vyksta lygiagrečiai, dažnai reikia grįžti prie ankstesnių proceso etapų ir peržiūrėti strateginio plano projektą, be kita ko, dėl atnaujintų duomenų, susitarimų su suinteresuotaisiais subjektais, Komisijos (neformalių) pastabų ir *ex ante* vertinimo pastabų. Tuo pat metu vis dar laukiama, kol bus užbaigti ir priimti BŽŪP reformos teisės aktai, todėl šis darbas tampa dar sudėtingesnis, nors reglamentų „esminiai/turinio“ aspektai gali būti laikomi užbaigtais nuo 2021 m. liepos mėn.

Komisijai patvirtinus BŽŪP strateginius planus, turėtų būti užtikrinta, kad politika būtų įgyvendinama atsižvelgiant į bendrus tikslus ir būtų pasiekti numatyti rezultatai ir kad ja būtų sąžiningai prisidedama prie poveikio Sąjungos lygmeniu. Visų pirma Komisija turės įvertinti siūlomų BŽŪP strateginių planų nuoseklumą ir indėlį į ES aplinkos bei klimato srities teisės aktus ir įsipareigojimus, taip pat į 2030 m. ES tikslus, nustatytus strategijoje „Nuo ūkio iki stalo“ ir Biologinės įvairovės strategijoje.

2020 m. gruodžio mėn. Komisija pateikė kiekvienai valstybei narei pritaikytas rekomendacijas, kaip užtikrinti, kad BŽŪP strateginiai planai atitiktų savo paskirtį. Jomis siekiama padėti valstybėms narėms rengti savo BŽŪP strateginius planus, nustatant pagrindines sritis, į kurias kiekviena valstybė narė turėtų sutelkti dėmesį.

Įgyvendinimo laikotarpio pradžioje, iki 2023 m. gruodžio 31 d., Komisija turės parengti suvestinę ataskaitą dėl valstybių narių BŽŪP strateginių planų, kad įvertintų bendras valstybių narių pastangas ir bendrą užmojų siekti konkrečių tikslų, atsižvelgdama į 2030 m. Sąjungos tikslus, nustatytus strategijoje „Nuo ūkio iki stalo“ ir Biologinės įvairovės strategijoje.

Skaidrumas ir įtraukumas yra svarbūs BŽŪP reformos bruožai. Šiuo metu programuojant kaimo plėtrą, iš valstybių narių reikalaujama, rengiant savo BŽŪP strateginius planus, organizuoti partnerystes siekiant veiksmingai ir skaidriai konsultuotis su atitinkamais partneriais, pavyzdžiui, atitinkamomis valdžios institucijomis, ekonominiais ir socialiniais partneriais, įskaitant žemės ūkio sektoriaus atstovus, ir kitomis atitinkamomis pilietinei visuomenei atstovaujančiomis įstaigomis, ir juos įtraukti. Šios partnerystės ne tik leis valstybėms narėms projektuojant planus remtis turimomis žiniomis ir ekspertinėmis žiniomis, bet ir padidins būsimos politikos legitimumą bei palengvins jos įgyvendinimą.

Šiuo metu valstybės narės rengia savo strateginius planus, taip pat grindžiamus konkrečioms šalims skirtomis Komisijos rekomendacijomis. Atsižvelgiant į tai, kad pasiektas politinis susitarimas dėl BŽŪP reformos dokumentų rinkinio ir artėja oficialus priėmimas, daugelis valstybių narių turėtų būti bebaigiančios rengti savo BŽŪP strateginius planus ir pasirengusios juos oficialiai pateikti ne vėliau kaip 2022 m. sausio 1 d., kaip numatyta. Remiantis neoficialia grįžtamąja informacija iš daugumos valstybių narių, atrodo, kad beveik visos valstybės narės yra parengusios savo poreikių įvertinimus ir intervencijos strategijas, kurios šiuo metu yra peržiūrimos ir atnaujinamos.

Daugumoje valstybių narių vykdomi kiti etapai, kaip antai intervencinių priemonių tinkamumo finansuoti sąlygų nustatymas, kiekvienos intervencinės priemonės atitinkamų rezultatų rodiklių siektinų reikšmių ir tarpinių reikšmių nustatymas, taip pat kiekvienai intervencinei priemonei planuojamų gauti metinių produktų ir vieneto sumų nustatymas. Savo ruožtu vystomi ir *ex ante* vertinimai bei strateginiai poveikio aplinkai vertinimai, pirmosios ataskaitos yra užbaigtos. Įvyko pirmieji viešųjų konsultacijų raundai, vyksta arba per ateinančius mėnesius planuojamos rengti tolesnės konsultacijos.

Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta pirmiau, 2021 m. spalio 11–12 d. Žemės ūkio ir žuvininkystės tarybos posėdyje ministrų bus paprašyta pasidalyti nuomonėmis dėl pažangos, padarytos siekiant pateikti ir patvirtinti strateginius planus, visų pirma šiais klausimais:

1) Kokia yra jūsų strateginio plano projekto rengimo dabartinė padėtis? Ar jums kyla kokių nors sunkumų?

2) Koku mastu vertinimo ir tvirtinimo procesas turėtų būti skaidrus, atsižvelgiant į atskaitomybės plačiajai visuomenei svarbą, tikslą užtikrinti valstybių narių lygų traktavimą (kartu užtikrinant BŽŪP priemonių rengimo lankstumą) ir poreikį laiku atlikti administracinį pasirengimą ES ir valstybių narių lygmeniu?

3) Kokie pagrindiniai klausimai, kuriuos per konsultacijas akcentavo suinteresuotieji subjektai? Ar yra sunkumų, susijusių su konsultacijomis su suinteresuotaisiais subjektais ir konsultacijomis su kitomis vyriausybėmis įstaigomis, pvz., atsakingomis už aplinkos ir klimato politiką?
